

Fastighetsuppgifter

Fastighetsbeteckning

Öresten 7:1

Adress

Öresten Hultet 1

51191 Skene

Besiktningssuppgifter

Uppdragsnummer	O32538
Besiktningsdatum	2026-06-09
Besiktningföretag	OBM Besiktning Väst AB
Besiktningförrättare	Jonas Väyrynen
Närvarande	Fastighetsägarna.
Giltig till och med	2027-06-09

Väder vid besiktningdagen

Vädertyp	Temperatur
Mulet/regn	Ca +15°

Mäklare

Företagsnamn	Namn på mäklare
Fastighetsbyrån i Mark & Svenljunga AB	Håkan Andersson

Byggnadsinformation

Byggnadsbeskrivning	Byggnadsår
Huset är ett 1½-planshus med torpargrund.	1929
Till eller ombyggnad	Övrigt
-09 byggd det som idag är entréhall och rum med ackumulatortank till.	Huset var normalt möblerat vid besökstillfället. Övriga byggnader och altaner utom gästhus/bastu står i befintligt skick och har inte besiktats.

Byggnadsdel

Tak:	Plåt.
Fasad:	Träpanel.
Fönster:	Isolerrutor.
Stomme:	Trä.
Grund:	Torpargrund under befintligt hus, betongplatta med underliggande isolering under tillbyggnad hall. Plintgrund tillbyggnad dusch/wc/Tvätt.

Installationer

Värme:	Kökspanna och elpatron, acctank och golvvärmslang på entréplan samt radiatorer på övre plan.
Ventilation:	Självdrag, förstärkt med våtrumsfläkt.
Vatten:	Enskilt.
Avlopp:	Enskilt.

Frågor till säljaren

Uppgifter från ägare eller representant

Huset förvärvades 2002 av nuvarande ägare. Ägare nämner att altandörr inte går att låsa, sannolikt justeringsbehov. Vattendispenser i kylskåp ur funktion. Frys något bristfällig funktion. Golvbrunn i rum med acctank är ej kopplad på avlopp utan rinner ut under altanen. Brytare till belysning badrum 1st, ur funktion. Avlopp från bastu går i stenkista.

-09 gjordes större renoveringar, ex.vis tilläggsisoleringar. Se vidare under mäklarens objektsbeskrivning samt säljarens frågelista gällande renoveringar/förändringar som skett i huset genom åren. Upplysningar lämnade av fastighetsägare vid besiktningstillfället.

Tak:	Plåttaket lades sannolikt om under mitten på 90-talet.
Våtutrymme:	Dusch/wc/tvätt 2014, utfört av entreprenör.
Utvändig grund:	Inga kända åtgärder.
Installationer:	Kökspanna och vattenburet system -09. Elsystem -09.

Har radonhalt i boendemiljön kontrollerats?	Nej	
Energideklaration	Ja	Se separat protokoll.
Regelbunden sotning?	Ja	
Har brandskyddskontroll utförts?	Ja	Se separat protokoll.
Finns frågelista upprättad?	Ja	Se upprättat dokument.
Finns vattenanalyser för eget vatten?	Ja	Se separat protokoll.
Fungerar eget avlopp tillfredsställande?	Ja	Tömning sker 1 gång / år med 4 boende i huset.

Allmän reflektion

Som köpare till denna fastighet är det viktigt att ta del av hela protokollet, samt att säkerställa att man förstått innebörden av det som står skrivet.

Har man som köpare inte deltagit vid besiktningen rekommenderas det att en avtalad/bokad besiktningsgenomgång görs med mig på telefon eller på plats. Denna genomgång beställs via fastighetsmäklaren. Vill du som spekulant på fastigheten komma i kontakt med mig maila då till jonas.vayrynen@obm.se och ange aktuell objektsadress, ditt namn och telefonnummer så återkommer jag, när möjlighet ges.

//Jonas

Besiktningsresultat					
Bedömningssskala: 1 = Utan anmärkning, 2 = Påpekande, 3 = Bör åtgärdas, 4 = Ej besiktningsbart					
Byggnadsdel	1	2	3	4	Anmärkning
Utvändigt					
Markförhållanden	X				inget att notera.
Plintgrund		X			Plintgrund är en enklare typ av grundsättning och kan betraktas som en riskkonstruktion. Se Bilaga för konstruktionskontroll.
Torpargrund				X	Det finns ingen lucka för att möjliggöra inspektion av utrymmet, varvid detta inte har blivit besiktat. Det rekommenderas att möjliggör, och utföra, en kompletterande besiktning av utrymmet.
		X			Genom en ventil i sockeln kunde fuktkvotsmätning utföras. Se vidare under Bilaga för konstruktionskontroll.
Sockel		X			Otättheter förekommer mellan delar av stenblocken som utgöra husets sockel. Ökad risk för ytvatten att rinna in i husets grund med fuktrelaterade skador som möjlig följd.
Fasad			X		Rötskador noterades lokalt på fasad, då främst på västvänd gavel. Lokalt förekommer även torrsprickor. Se kommentar/riskanalys.
Fönster/dörrar		X			Otättheter förekommer kring fönster- och tröskelbleck. Se kommentar/riskanalys.
Hängrännor/Stuprör			X		Stuprör avslutas invid husliv. Se kommentar/riskanalys.
Tak		X			Yttertaket är kontrollerat från marknivå samt stege mot glidskydd och taksteg. Taklutning på tillbyggad badrum är för låg med avseend epå typ av taktäckning, detta ger en ökad risk för fuktinträning, främst vid nederbörd i kombination med vind. Underlagstaket under plåttak består av trästickor, utan vattentätt skikt av ex.vis underlagspapp/duk. Tätningar kring delar av farmarskruvar är bristfälliga/torkade. Se kommentar/riskanalys.
Vind				X	Takkonstruktionen består av ett s.k parallelltak, dvs att innertaket följer yttertakets vinkel. Här omöjliggör konstruktionen i sig kontroll av underlagstaket. För generell info gällande konstruktionen, se kommentar/riskanalys.
Invändigt					
Allmänt och installationer		X			Golvknarr och sprickor i skivskarvar förekommer i förväntad omfattning.
			X		Rörkopplingar förekommer bakom inspektionsluckor och i utrymmet utan vattentätt skikt på golvet eller under sig. I händelse av läckage riskerar vatten att rinna ut i angränsande konstruktioner med fuktskador som möjlig följd.
	X				Vid stickprovsmässig funktionskontroll av jordade uttag noterades inga avvikande värden.
Entréplan					
Entréhall	X				Inget övrigt att notera.
Rum med tank		X			Det finns inget vattentätt skikt på golvet i rum med vatteninstallationer. I händelse av läckage riskerar vatten att tränga ut i angränsande rum/konstruktioner med fuktskador som möjlig följd.
Inre hall/Trapphus		X			Under trappan finns tryckkärl placerad, utan vattentätt skikt under sig. I händelse av läckage riskerar vatten att tränga ut i angränsande rum/konstruktioner med fuktskador som möjlig följd.
Vardagsrum	X				Inget övrigt att notera.

Besiktningresultat					
Bedömningsskala: 1 = Utan anmärkning, 2 = Påpekande, 3 = Bör åtgärdas, 4 = Ej besiktningbart					
Byggnadsdel	1	2	3	4	Anmärkning
Kök		X			Det rekommenderas alltid montage av fuktskydd i diskbänkskåpets botten, detta för att lättare upptäcka eventuella läckage.
Skafferi	X				Inget övrigt att notera.
Dusch/Wc/Tvätt		X			Våtrumsintyg finns inte. Inkommande vattenledning kommer upp ur golv, utanför plats för dusch. Skruvar i klämring dusch är något hårt åtdragna, vilket har deformerat plasten i själva klämringen. Se kommentar/riskanalys.
Övre plan					
Allrum/Sovum 1	X				Inget övrigt att notera.
Sovrum 2	X				Inget övrigt att notera.
Sovrum 3	X				Inget övrigt att notera.
Sidovind/förråd	X				Inget övrigt att notera.
Extra besiktad byggnad "Bastubyggnad"					
		X			Byggnaden är uppförd 2021 i egen regi med undantag för elinstallationer. Grundläggning plintgrund. Fasad träpanel. Fönster av isolerglas. Tak av betongpannor på sadeltak.
Utvändigt					
Markförhållanden	X				Inget övrigt att notera.
Plintgrund		X			Plintgrund är en enklare typ av grundsättning och kan betraktas som en riskkonstruktion. Se kommentar/riskanalys samt Bilaga för konstruktionskontroll.
Fasad	X				Inget att notera.
Fönster/dörrar		X			Otättheter förekommer kring fönster- och tröskelbleck. Se kommentar/riskanalys.
Hängrännor/Stuprör	X				Inget att notera.
Tak			X		Delar av nockpannor ligger ur sitt rätta läge, vilket synliggör infästninghål/skruv på delar av de översta takpannorna. Åtgärd rekommenderas.
Vind			X		Takkonstruktionen består av ett s.k parallelltak, dvs att innertaket följer yttertakets vinkel. Här omöjliggör konstruktionen i sig kontroll av underlagstaket. För generell info gällande konstruktionen, se kommentar/riskanalys.
Invändigt					
Allrum/Relax	X				Inget att notera.
Bastu	X				Inget att notera.
Gästrum		X			Elpanna och rörinstallationer har inget vattentätt skikt under sig. I händelse av läckage riskerar vatten att tränga ut i angränsande rum/konstruktioner med fuktskador som möjlig följd.
Sovloft	X				Inget att notera.

Kommentarer och riskanalys

Plintgrunder:

Plintgrund är en enklare typ av grundsättning där, i händelse av att plintarna rör sig av ex.vis tjäle eller bristfälligt förarbete riskerar dess ovanliggande konstruktioner att få skador. Regnvatten och smältvatten får inte tillåtas rinna in under plintgrunden. Dränering kan vara en lösning så att dessa problem motverkas. Likadant gäller att dagvatten från husets tak leds bort på lämpligt sätt.

Får vatten rinna in i grunden riskerar bjälklag/blindbotten att få fuktrelaterade skador som i sin tur kan leda till dålig lukt.

Torpargrund, generell info:

Klimatet i en uteluftsventilerad kryp/torpargrund är beroende av rådande uteklimat. Material i utrymmet fuktas upp under sommarhalvåret. Är värmeisoleringsförmågan god hos bjälklaget förlängs uppfuktningsperioden. Under uppfuktningsperioden råder ofta gynnsamt klimat för mikrobiologisk tillväxt (mögel, bakterier och röta) eller kemisk lukt från behandlat/tryckimpregnerat material. Detta kan ge upphov till en avvikande lukt, vilket kan påverka byggnaden och inomhusmiljön negativt.

Fasad:

Det rekommenderas att byta ut rötskadade delar och kontrollera kringliggande konstruktioner för eventuella följskador.

När det finns torrsprickor i fasadpanelen finns det en risk att vatten kan tränga in och orsaka skador som kan påverka byggnaden och inomhusmiljön negativt.

Fönster/dörrar:

Plåtdetaljer skall hindra fukt att tränga in i angränsande konstruktioner. När plåtdetaljerna är otäta/bristfälliga finns det en risk att vatten kan tränga in och orsaka skador som påverkar fastigheten och inomhusmiljön negativt.

Hängrännor/Stuprör:

När vatten från stuprör/hängränna inte leds bort genom dagvattenledningar utan får rinna ut i anslutning till byggnaden finns det en risk att man ökar fuktillskottet i vägg-, tak- och grundkonstruktionen som då kan orsaka skador i byggnaden. Rengör hängrännor fortlöpande och ombesörj tillfredställande fall mot stuprör.

Tak, plåt:

Äldre plåttak riskerar att bli otäta i takt med att åldern stiger, och då främst kring infästningar och dess tätningar som med tiden blir torra/spröda varvid tätningsförmågan minskar. Vatten riskerar då att tränga in under plåten med fuktskador i des underliggande konstruktioner som möjlig följd.

Parallella takkonstruktioner, generell info:

En parallell takkonstruktion är svårare att kontrollera än t.ex. ett vanligt sadeltak mednockvind då yttertakets insida inte kan inspekteras. Om ångspärren i innertaket inte fungerar tillfredställande kan yttertaget på sikt få mikrobiella skador (bakterier, mögel- och rötskador). Dessa skador påverkar byggnaden och inomhusmiljön negativt.

Dusch/Wc/Tvätt:

För vidare kontroll och åtgärdsförslag gällande skruvarna i klämringen rekommenderas kontakt med en våtrumsentreprenör.

Med rörgenomföringar i golvet ökar risken, i händelse av att området i fråga blir vattenbegjutet, för vatten att tränga in under tätskiktet, med fuktskador som möjlig följd.

Enligt branschregler och merparten av tätskiktsleverantörer skall kvalitetsdokument över utförda arbeten, materialval och materialåtgång upprättas vid applicering av tätskikt i våtutrymme. Under/bakom keramiska plattor på golv- och väggytor skall också krav på böjstyvhet i konstruktionen uppfyllas. Möjlighet att kontrollera tätskikt och böjstyvhet på golv- och väggytor med keramiska plattor är väldigt begränsad.

Bilder och beskrivningar

Exempelbild, rötskadad läkt och torrspricka i fasadbräda. Delar avnock på bastubyggnad "ligger snett" och behöver justeras.

Datum

2026-06-09

Jonas Väyrynen

Besiktningsförrättare

Bilaga 1 för kontroll av valda konstruktioner

Konstruktion

Byggnadsdel	Plintgrunder tillbyggna våtrum och bastubyggnad (bild på plintgrund, bastubyggnad)
Konstruktionsdel	
Konstruktionsuppbyggnad	Mark av jord/sten, plintar av betong, blindbotten av träfiberskivor och brädor.

Kommentar

Fuktkvotsmätningar utfördes stickprovsmässigt med värden kring 18%FK. Gränsvärdet för mikrobiell tillväxt brukar anges till ca 17%FK.

Sammanfattning

Plintgrund är en enklare typ av grundsättning där, i händelse av att plintarna rör sig av ex.vis tjäle eller bristfälligt förarbete riskerar dess ovanliggande konstruktioner att få skador. Regnvatten och smältvatten får inte tillåtas rinna in under plintgrunden. Dränering kan vara en lösning så att dessa problem motverkas. Likadant gäller att dagvatten från husets tak leds bort på lämpligt sätt.

Får vatten rinna in i grunden riskerar bjälklag/blindbotten att få fuktrelaterade skador som i sin tur kan leda till dålig lukt.

Notera att stickprovsmässig undersökning är utförd samt att mätvärden normalt sett kan variera över årstiderna. För att säkert fastställa konstruktionens kondition och fuktstatus måste en mer omfattande undersökning utföras.

Bilaga 3 för kontroll av valda konstruktioner

Konstruktion

Byggnadsdel	Tillbyggnad, entréhall och rum med ackumulatortank
Konstruktionsdel	Betongplatta på mark med underliggande isolering.
Konstruktionsuppbyggnad	

Kommentar

Denna typen av modern betongplatta på mark med underliggande termisk isolering och golvvärmeledning skall, ur fukthänseende, ses som en fuktsäker konstruktion.

Sammanfattning

Därvid har ingen riktad håltagning och fuktkvotsmätning utförts här.

Allmänna villkor

1. Besiktningens omfattning

Detta protokoll får endast användas och är enbart giltigt i samband med fastighetsaffär som förmedlas av Fastighetsbyrån. Uppdraget omfattar en överlåtelsebesiktning varvid besiktningförrättaren genomför en okulär byggnadsteknisk undersökning av fastighetens bostadsbyggnad och i vissa fall tillhörande garage/carport vid besiktningstillfället. Besiktningen kan avse även andra byggnader på fastigheten om detta särskilt överenskommit. Besiktningen sker med utgångspunkt från fastighetens ålder och skick. Till grund för besiktningen ligger de handlingar som besiktningförrättaren tillhandahållits och som antecknats i besiktningens utlåtandet. I granskningen ligger inte att kontrollera lämnade uppgifter, såvida inte en uppgift bedöms som felaktig.

Med okulär besiktning avses en besiktning av synliga ytor i samtliga tillgängliga utrymmen av besiktigad byggnad. Tillgängliga utrymmen är sådana som kan nås genom öppningar, dörrar och inspektionsluckor och vilka medger en besiktning av hela eller större delar av utrymmet och som åtminstone är krypbara. Ej besiktigade utrymmen skall i besiktningens utlåtandet antecknas liksom anledningen till detta. Lösöre och annat som försvårar besiktningen flyttas ej av besiktningförrättaren.

Yttertak med takbeklädnad som besiktningssmannen bedömer som olämplig eller riskabel att beträda besiktigas ej. I besiktningens utlåtandet skall besiktningförrättaren notera sådana avvikelser som en köpare med fog inte har att förvänta sig vid köpet. Skavanker och andra byggnadstekniskt obetydliga uppgifter noteras ej.

Besiktningen fullgör endast en del av köparens undersökningsplikt och beställaren skall ta aktiv del i besiktningens utlåtandet och avgöra huruvida rekommendationer från besiktningssmannen gällande åtgärder eller fördjupade undersökningar skall genomföras eller inte. Det ligger normalt i köparens totala undersökningsplikt att på annat sätt undersöka utrymmen eller ytor som inte varit fysiskt möjligt att besiktiga vid överlåtelsebesiktningen, t.ex. ej besiktningbara krypgrunder och vindar.

Besiktning av befintliga installationer avseende el, vvs och ventilation utförs endast genom en okulär erfarenhetsmässig bedömning av det som utan ingrepp är tillgängligt och synligt.

Det åligger uppdragsgivaren att ansvara för att återställning av el sker efter ev. kontroll av jordning eller jordfelsbrytare.

Säljaren skall på besiktningförrättarens begäran lämna uppgifter om förekomsten av de avvikelser i byggnaden från vad en köpare med fog haft anledning räkna med och som säljaren känner till. Säljaren kan inte bli ansvarig för avvikelser som han upplyst köparen om. Om upplysningar ej lämnats av säljaren antecknas detta i utlåtandet.

2. Riskanalys

Besiktningförrättaren lämnar utlåtande om byggnadens skick utifrån sina iakttagelser samt egna och allmänt kända erfarenheter om särskilda risker förknippade med jämförliga byggnader.

Synliga fuktfläckar, nedböjningar eller andra tecken kan påverka bedömningen. Allmän kunskap om området eller särskild kunskap om viss byggnadsteknik kan också påverka bedömningen.

Det är viktigt att observera att riskanalysen inte kan omfatta muntliga upplysningar som besiktningförrättaren inte fått del av. I besiktningens utlåtandet redovisar besiktningförrättaren sin bedömning. Besiktningssmannen kan om en konstruktion eller byggnadsdel inte säkert kan bedömas vid besiktningen välja mellan att upprätta en riskanalys eller att rekommendera en fortsatt teknisk undersökning.

Riskanalys av befintliga installationer avseende el, vvs och ventilation utförs inte men däremot kan besiktningförrättaren rekommendera en fortsatt teknisk undersökning om så anses befogat.

3. Fortsatt teknisk utredning

Finner besiktningförrättaren att behov föreligger av fortsatt teknisk utredning skall detta antecknas i utlåtandet. Om konstruktion riskanalyserats eller rekommenderats fortsatt teknisk undersökning kan anspråk p.g.a. skador i densamma ej ställas mot besiktningförrättaren. Fortsatt teknisk utredning ingår inte i besiktningens uppdraget.

4. Undantag

Besiktning av befintlig maskinell utrustning, värme/ventilationsanläggningar, elektriska anordningar/apparater/armaturer/styrutrustningar, eldstäder samt rökgångar ingår inte i uppdraget.

Undersökning innehållande ingrepp, mätning, provtryckning etc. ingår ej i besiktningens uppdrag undantaget viss fuktmätning i s.k. riskkonstruktioner. Stickprovskontroll av jordning i uttag i våtutrymmen utförs dock. Termostater och reglersäkerhetsventiler etc. funktionstestas ej. Inom ramen för detta uppdrag lämnas ej förslag till avhjälpande av fel. Skador eller olägenheter orsakade av husdjur eller skadedjur ingår ej att bedöma i detta uppdrag. Bedömning av material som kan innehålla miljöfarliga ämnen såsom asbest, pcb etc. ingår ej i besiktningens omfattning.

5. Ansvarsbegränsningar

Besiktningföretaget har tecknat konsultansvarsförsäkring för denna typ av uppdrag och ansvarar, med nedan angivna begränsningar mot säljaren såväl som mot köparen för skada som förorsakas genom vårdslöshet eller försummelse vid uppdragets utförande.

Besiktningföretagets sammanlagda skadeståndsskyldighet för ett och samma uppdrag är begränsat till 15 prisbasbelopp.

Besiktningföretaget ersätter inte skadebelopp under ett halvt prisbasbelopp. Krav gentemot besiktningföretaget skall anmälas till denne inom skälig tid efter det att skadan upptäckts eller borde ha upptäckts (reklamation). Reklamation får dock inte ske senare än tre år efter uppdragets avslutande.

Sker inte reklamation inom de tider som angivits i denna punkt, förlorar den skadelidande rätten att åberopa skadan. Utöver vad som angivits i ansvarsbegränsningen har besiktningföretaget inget ansvar p g a uppdraget och dess utförande. Det åligger alltid den skadedrabbade att i händelse av skada begränsa denna och dess följdverkningar. Skador eller följdverkningar därav som beror på underlåtenhet ersätts ej.

Vid beräkning av ev. ersättningsbelopp nedsätts beloppet i samtliga fall för ålder och normal förslitning s.k. åldersavdrag.

Vid klagomål skall ni kontakta vårt huvudkontor på telefon 08-591 211 80 alternativt skicka ett mail till info@obm.se

Bilaga till besiktningssprotokoll med förklaringar till bedömningsätt vid överlåtelsebesiktning

Bedömningsgrunder

OBM Gruppen har valt att redovisa besiktningresultatet i kolumner där stegen, ”utan anmärkning”, ”påpekande” och ”bör åtgärdas” är de varianter som förekommer. Detta system används för att den som läser protokollet skall förstå vikten av den anmärkning som förekommer. Anmärkning under kolumnen påpekanden kan dock betyda olika saker beroende på vad som anmärkts. Ofta finns en kommentar, riskanalys eller liknande som kompletterar påpekandet längst ner på sidan 3 under rubriken kommentar/riskanalys. Det är därför mycket viktigt att den text som står under ”kommentar/riskanalys” läses mycket noggrant eftersom det är där besiktningförrättaren ofta utvecklar sina bedömningar. Det är också viktigt att inse att besiktningssmannen skall avgöra om fel som ev. förekommer kan anses vara normalt eller inte med tanke på husets ålder och skick. Den fjärde kolumnen används för att informera uppdragsgivaren om att utrymmet eller byggnadsdelen inte varit tillgänglig för besiktning vid besiktningstillfället.

Information till säljare

Om säljaren är med vid besiktningen eller tillgänglig på annat sätt så går OBM's besiktningstekniker igenom vad som ska göras under besiktningen och ställer frågor om byggnaden. Om besiktningssmannen erhåller muntliga upplysningar om byggnaden så antecknas dessa i besiktningssprotokoll. Teknikern kontrollerar inte riktigheten i lämnade handlingar och/eller upplysningar. Ersättning till OBM för denna besiktning kan ingå i premie som faktureras uppdragsgivaren i samband med tecknande av försäkring. Om uppdragsgivaren väljer att inte teckna försäkring efter utförd besiktning eller att upphäva mäklarens försäljningsuppdrag så har OBM rätt att fakturera uppdragsgivaren för besiktningen efter gällande prislista.

Information om köpargenomgång

Om besiktningen har utförts med säljaren som uppdragsgivare så rekommenderar vi att köparen överväger att låta utföra en s.k. köpargenomgång. Vid en köpargenomgång går man igenom huset på plats och informerar om det som noterats i protokollet. Detta för att öka förståelsen och minska risken för missförstånd. När man är på plats är det också lättare för besiktningssmannen att besvara frågor och funderingar på ett pedagogiskt sätt. Köpargenomgången kan även genomföras via telefon men det medför en risk att besiktningssmannen ev. inte kan besvara alla frågor på samma sätt.

Allmän information

Vad är fukt?

Fukt är en naturlig del av vår miljö och livsnödvändig för oss alla. Ibland kan dock fukt ställa till med bekymmer i våra bostäder och byggnader. I våra hus fortgår hela tiden fuktvandringar såväl inifrån som utifrån. Inifrån genom brukarna från t.ex. matlagning, duschning, mm. och utifrån genom t.ex. regnvatten, snö, ytvatten, fukt från marken, etc. I vissa fall medför dessa fuktvandringar skador på fukt känsligt material och skapar sekundärskador såsom mikrobiella skador, kemiska emissioner eller t.ex. formförändringar men även estetiska skador.

Radon i luft

Radon är en gas som uppkommer när radioaktivt material sönderfaller. Radon är en lättflyktig gas utan lukt eller annan egenskap vi normalt sett kan uppleva.

Socialstyrelsen har lagt ut riktlinjer med målsättningen att samtliga bostäder skall ha en radongashalt som understiger 200 Bq/m³ före 2020. Vid besiktningar anger därför generellt sett våra besiktningssmän att radonförekomsten bör kontrolleras om inte mätprotokoll finns tillgängligt. Detta behöver inte alltid innebära att mätning behöver ske utan att kontakt med kommunens miljöförvaltning kan ge vägledning i denna fråga.

Radon kan härröra både ur byggnadsmaterial och ur marklagren under byggnaden.

Radon i vatten

Vissa hus har egen brunn för dricksvatten eller tar vatten via gemensam vattenbrunn. Radonhalten i vatten bör ej överstiga 1000 Bq/l vatten.

Vattenkvalité

Vatten tagna ur egna brunnar eller gemensamma brunnar bör kontrolleras med jämna mellanrum för att vara säkra på att vatten-kvalitén är tillfredsställande. Rådgor med kommunens miljöförvaltning för vägledning.

Asbest

Asbest är ett hälsofarligt ämne som är vanligt förekommande i äldre byggnader byggda mellan åren 1940 och 1979. Framförallt kan man finna asbest i eternit för tak och väggar, i murbruk/fix/fog, mattlim, golvbeläggningar ventilationstrummor, isoleringsmaterial m.m. Användningen av asbest förbjöds inom byggsektorn 1982. Mer information finns på Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om asbest, AFS 2006:1

Energideklaration

Villor till försäljning skall, enligt ny lag, efter den 1a januari 2009 vara energideklarerade. Villor som är energideklarerade skall sedan alltid ha en energideklaration som inte är äldre än 10 år vid försäljning.

Nyproducerade byggnader ska ha en deklaration i samband med färdigställandet.

Avloppssystem

Besiktningen omfattar inte egna eller gemensamma avlopps-anläggningar. Rådgor med kommunens miljöförvaltning för vägledning om den aktuella fastigheten avloppssystem.

Provtryckning av rökgångar

Besiktningen omfattar inte undersökning av rökgångar och dess täthet etc. Vår generella inställning är att kontakta skorstensfejaren om den murade skorstensstocken inte kontrollerats de sista 5-6 åren. Eldstäder som inte används erhåller normalt sett automatiskt eldningsförbud.

Brandskyddskontroll

Föreskrifter och allmänna råd om rengöring (sotning) och brandskyddskontroll MSBFS 2014:6 anger vilka krav som föreligger på eldstäder.

Konstruktions- och detaljbedömning

Tak och vindar

1. Plana/låglutande tak

Ett plant eller låglutande tak kräver i regel mer underhåll och är svårare att kontrollera än t.ex. ett vanligt sadeltak med inspekterbar vind. Skadorna som uppträder efter läckage eller t.ex. kondensation är ofta missfärgade innertak, rötskadad råspont etc.

Eftersom takkonstruktionerna i regel inte medger besiktning-möjligheter av takkonstruktionen i sig finns ytterst begränsade möjligheter för besiktningssmannen att bedöma dess kondition och funktion.

Takets funktion påverkas i första hand av ångspärrens täthet, men också av bl.a. isoleringstjocklek, i vissa fall av takets ventilation etc. Eftersom det också oftast krävs relativt omfattande förstörande håltagning för att säkert undersöka takkonstruktionerna ses denna konstruktion därför som en s.k. dold konstruktion. Det är dock alltid ytterst upp till köparen att bedöma vilka undersökningar som skall vidtagas och vilka risker man accepterar.

Takbeklädnader av papp kräver regelbunden kontroll och underhåll. Takpapp har en förväntad livslängd om ca 20 år medan takduk har ca 30 år eller mer, vilket även gäller beklädnader av plåt.

2. Äldre takpannor av tegel eller betong samt gammal underlagspapp på yttertak

Det föreligger påtaglig risk för fuktgenomslag igenom gamla takpannor. Orsaken är att takpannorna fuktar igenom vilket medför skador på läkt och underlagspapp och ev. underliggande konstruktion. Takpannor får med åren frostsprängningar vilket innebär ökad risk för läckage. Äldre underliggande takpapp har även en bristande förmåga att fungera tillfredsställande på grund av att tätskiktet torkat ut och vatten kan läcka igenom och skada underliggande konstruktioner.

Mosspåväxt och liten överlappning på takpannorna, liten taklutning och utsatt läge medför också ökad risk.

Normal underhållsintervall för underlagspapp och takpannor är ca 30-40 år.

3. Vind med mikrobiella skador

En vind som har mikrobiella skador på yttertaket insida och där läckage genom yttertaket kan uteslutas bör undersökas noggrant. Orsaken kan vara att varm inneluft tränger upp på vinden på grund av otätheter i vindsbjälklaget. Den varma luften som befuktats i inomhusmiljön kan kondensera eller skapa en hög fuktighet i det kallare yttertaket. Om detta inträffar är det av största vikt att även undersöka byggnadens allmänventilation, vindens isoleringstjocklek, ångspärr, ventilationsspalter m.m.

Fasader

4. Tegelfasader med missfärgning saltutfällningar, med utsatt läge m.m.

Hög fuktinträning i tegelfasader leder ofta till att bakomvarande konstruktioner erhåller mikrobiella skador. Orsaken kan vara undermålig luftspalt bakom skalmuren, undermålig vattenavledning i dess nedkant eller brukspill som leder in fukten i väggkonstruktionen. Även s.k. sommarkondens kan inträffa när varm solinstrålning träffar den fuktiga väggen och medför fuktvandring in i väggkonstruktionen.

5. Enstegsfasader

Nyare hus med s.k. tunnputs där putsen sitter direkt på vägg-isoleringskivan kallas enstegsfasad.

Dessa ytterväggar saknar ventilationsspalt i väggkonstruktionerna och risk för fuktinträning i vägg föreligger. Skadorna i väggarna förblir ofta osynliga både invändigt och utvändigt i inledningsskedet.

En teknisk undersökning av en sådan fasad medför relativt omfattande håltagning.

Källare

6. Källarväggar

Om källarytterväggarnas utvändiga fuktisolering består av tjärstrykning har denna en begränsad livslängd (ofta ca 15-25 år). Detta innebär att utvändiga åtgärder i många fall skall ses som naturligt och nödvändig efter denna tidsperiod. Om den utvändiga fuktisoleringen förlorar sin täthet kan det medföra skador på ytterväggarnas insida, se även utreglade väggar nedan.

7. Utregling på källarväggarnas insida

Om utregling förekommer på källarytterväggarnas insida kan fukt- och mikrobiella skador uppstå, främst i dess nederdel. Träreolar, syllar och väggskivor riskerar att utsättas för hög fuktighet med mikrobiella skador som följd.

Även kondensutfällning kan förekomma i väggarna vid för väggarna ogynnsamma temperaturer.

Golvkonstruktioner

8. Flytande golv på betongplatta

Flytande golv betraktas ofta som en riskkonstruktion då konstruktionen generellt sett har flera möjliga fuktrelaterade brister. Organiskt material under golvets ångspärr eller cellplast exponeras ofta för en hög fuktighet från betongplattan och mikroorganismer erhåller en acceptabel livsmiljö. Detta kan på sikt medföra lukter eller annan oangenäm luftkvalité inomhus.

Ytter- och innerväggssyllar saknar i många fall fuktspärr, under dess undersida, vilket kan ge samma typ av skador som i golvet.

9. Uppreglade golv på betongplatta

Det uppreglade golvets risker ligger generellt sett i följande, organiskt material såsom träreolar, spånrester m.m. ligger i kontakt med den betongplattan som om den är fuktig ger upphov till mikrobiella skador.

Den överliggande isoleringen ger en temperaturskillnad som skapar en högre relativ fuktighet under densamma. Det är dessutom inte ovanligt att betongplattan har ingjutna reglar med stor risk för mikrobiella skador som följd. Ytter- och innerväggssyllarna saknar i många fall fuktspärr, under dess undersida, vilket kan ge samma typ av skador som i golvet.

Torpargrunder och kryppgrunder

10. Torpargrund/kryppgrund

Den självdragsventilerade kryppgrunden betraktas i de flesta fall som en riskkonstruktion. Orsaken är bl.a. den förhöjda fuktigheten i grunderna under sommarhalvåret som ofta kan leda till mikrobiella skador. Avsaknad av fuktspärr med högt fuktillskott från marken till grunden kan också vara en orsak liksom kylande berg i dagen i grunden m.m. Vi anser det vara mycket viktigt att alltid ta upp en lucka och inspektera grunden om detta rekommenderas i besiktningens protokoll. Om grunden inte bedöms vara fysiskt besiktningssbar kan det vara nödvändigt med håltagning i bjälklaget för kontroll av dess status.

11. Fönster

Fönster med isolerkassetter och 3 glasfönster kan med tiden tappa sin täthet och ge upphov till missfärgningar mellan fönsterrutorna. Detta är i huvudsak en skada av estetisk natur då fönstrets isolerings-förmåga bara marginellt påverkats. Fönster av aktuell typ anses generellt sett ha en livslängd på ca 25-30 år även om nyare fönstertyper anses ha en längre livslängd än de äldre från slutet av 1970-talet och början av 1980-talet. Fönster av typen tvåglasfönster och fönster med träkarmer anses ha en liknande teknisk livslängd (25-30 år) som ovan nämnda fönstertyper även om skadorna istället är orsakade av fukt- och rötskador.

12. Äldre badrum

Äldre badrum med kakel och eller klinkers har ofta svagheter gällande bakomvarande tätskikt och golvbrunnens anslutning till tätskiktet. Golvbrunnen och rören är ofta gjorda av gjutjärn och kan vara rostangripna. Risken för fuktskador bedöms därför vara högre.

13. Klinkers på träbjälklag

Klinkers på träbjälklag är i många fall en olämplig konstruktion då mindre rörelser alltid uppstår i träkonstruktioner dels beroende på årstidsförändringar men även på grund av belastningar. Detta kan leda till sprickor i klinkers, klinkerfogar och/eller i underliggande tätskikt. Om underliggande tätskikt skadas i våtrummen riskeras att fuktskador uppstår om golvet exponeras för vatten.

14. Golvbrunnar

Golvbrunnens anslutning till golvytskiktet är av största vikt för våtrumsgolvets funktion. Det finns därför en branschrekommendation som säger att om våtrummet renoverades efter 1990 så bör golvbrunnen bytas och efter 2007 så skall den bytas. Gjutjärnsbrunnar skall dock alltid bytas. Om golvbrunnen är smutsig vid besiktningen kan inte anslutningen till omgivande tätskikt eller ytskikt bedömas, vilket då noteras i protokollet.

Risicanalys och fortsatt teknisk undersökning

Det är i många fall svårt eller omöjligt att fastställa vissa byggnadskonstruktioners kondition och funktion vid överlåtelsebesiktningen utan håltagning och användande av tekniska hjälpmedel såsom t.ex. fukt- och temperaturgivare.

Risicanalysen och rekommendationen om fortsatt teknisk undersökning ger därför besiktningensförrättaren möjlighet att varna för risker och rekommendera undersökningar som inte ingår i en överlåtelsebesiktning. Ofta kan förrättaren inte bedöma om föreliggande konstruktioner fungerar tillfredsställande eller inte.

Många konstruktioner fungerar förträffligt trots att dessa rent generellt betraktas som riskkonstruktioner medan andra likadana konstruktioner inte alls fungerar tillfredsställande.

För en beställare av en överlåtelsebesiktning är det därför viktigt att ta aktiv del av besiktningensprotokollet och avgöra om t.ex. den fortsatta tekniska undersökningen skall utföras, eller om man som beställare kan tänka sig att ta föreliggande risker och lägga in dessa i den totala kalkylen av fastighetsköpet.

Bilaga för konstruktionskontroll

Bilagan för konstruktionskontroll utförs för att utgöra underlag till den försäkring som säljaren kan teckna.

Kontrollen innehåller en undersökning av valda konstruktionen genom att teknikern mäter fukten i provhål som tas upp i vissa känsliga konstruktioner. Teknikern mäter relativ fuktighet (RF %) och/eller Fuktkvot (FK %). När den relativa fuktigheten mäts i provhålen kontrolleras hur mycket fukt luften innehåller vid en viss temperatur. Det finns god kännedom om vid vilken relativ fuktighet t.ex. mikrobiella skador uppträder och detta kallas därför för kritiskt gränsvärde.

Det kritiska gränsvärdet brukar anges till 70-75 % RF (i luft, t.ex. i mineralull) och för fuktkvot 15-17 % (avser oftast trämaterial).

Provhål görs på platser där delar av stommen kan vara exponerad för skadlig fukt.

I regel borras ett större hål och ett mindre i de valda konstruktionerna.

Håltagning utförs i byggnader med platta på mark, källare eller souterrängvåning. Denna håltagning utförs under förutsättning att det finns uppreglade golv, flytande golv, utreglade väggar etc. i anslutning till grundkonstruktionen.

Har byggnaden kryppgrund görs håltagningen i regel underifrån och om byggnaden har torpargrund borras stickprovshålen ovanifrån. I vissa fall kan det vara nödvändigt att ta upp en inspektionslucka till grunden om sådan saknas eller att uppdragsgivaren utför någon annan åtgärd för att möjliggöra en relevant provtagning.

Observera att mätvärdena under de kritiska gränsvärdena inte är någon garanti för att konstruktionen är felfri. I vissa konstruktionsfall kan fuktvärdena variera över årtiderna och i andra fall kan högre fuktvärden finnas på andra hål i konstruktionen.

Avskrivningstider för olika material och installationer

Följande lista redovisar generell teknisk livslängd för installations- och byggnadsmaterial.

Utvändigt

Tak:

Takpapp	20 år
Takduk	30 år
Takpapp, under takpannor	30 år
Korrugerad takplåt (underliggande takpapp)	35 år
Bandfalsad plåt (med underliggande takpapp)	35 år
Plåtdetaljer	35 år
Hängrännor o stuprör	25 år
Underlagstak	40 år

Fasader:

Träpanel	40 år
Färg på fasad o trädetaljer	10 år
Puts	30 år

Fönster:

Isolerglas	25 år
Fönster, trä	40 år
Dörrar	35 år

Källaryttersväggar:

Fuktisolering, tjära	25 år
Dräneringsledning	25 år

Invändigt

Målning/tapetsering	10 år
Plastmatta på golv	15 år
Laminatgolv	20 år
Parkett	40 år

Invändigt

Ytskikt våtutrymmen

Våtrumsmatta	25 år
Tätskikt under klinker	30 år
Tätskikt under klinker (dispersion cax1980-1995)	15 år
Våtrumstapeter	15 år

Installationer för vatten

Avloppsledningar, gjutjärn	50 år
Avloppsledningar, pvc (installerad före 1974)	25 år

Avloppsledningar pvc (installerad efter 1974)	40 år
--	-------

Vattenrör galvad	35 år
Vattenrör koppar	50 år

Värmeledningar och radiatorer av stål	*
Porslin	30 år

Elinstallationer

Kablage, centraler	45 år
--------------------	-------

Vitvaror	10 år
----------	-------

Varmvattenberedare	20 år
Luft/luft värmepump	8 år
Värmepumpar, övriga	15 år

*Kan ej anges, beror av hur mycket luft systemet påverkats av.

Uppgifterna kommer bl.a. från renoveringshandboken, SABO avskrivningsregler, meddelande M84:10 Statens institut för byggforskning samt erfarenhetsmässiga värden.